Stop Betaald Parkeren - VIP.

VERKIEZINGSPROGRAMMA
2027 - 2030

Vertrouwen in jou

Eerst luisteren. Dan besluiten.
Doen wat we beloven.

VIP. Hilversum

info@viphilversum.nl | Stopbetaaldparkeren-VIP.nl | KVK 97991716

VOORWOORD

Vertrouwen in jou

Je staat ’s ochtends op om te **werken**, te **ondernemen** of te **studeren**. Je zorgt voor je gezin, je ouders of je buren. Je helpt bij de sportclub, in de buurt of bij een vereniging. Op jouw manier draag je bij aan de plek waar je woont en aan de mensen om je heen. Samen zorgen we ervoor dat onze dorpen en wijken blijven draaien.

Toch voelt de gemeente soms ver weg. Veel mensen ervaren de gemeente als een organisatie van regels, procedures en beperkingen. Controle lijkt vaak belangrijker dan vertrouwen. Wij willen dat omdraaien. De gemeente is er om inwoners en ondernemers te ondersteunen, duidelijkheid te bieden en mee te denken over wat wél mogelijk is.

Wie verantwoordelijkheid neemt, verdient ruimte. Inwoners, ondernemers en verenigingen weten vaak zelf goed wat er in hun omgeving speelt. Jij weet wat nodig is om jouw buurt veilig en prettig te houden.

Daarom willen wij een gemeente die **eerst luistert** en **daarna handelt**. Die inwoners serieus neemt, uitlegt waarom zij een besluit neemt en doet wat zij belooft.

Dat begint voor ons niet pas na de verkiezingen. Via **hilversumstemt.nl** en **wijdemerenstemt.nl** vragen we inwoners rechtstreeks wat zij belangrijk vinden. Die inbreng zie je terug in ons programma. De onderwerpen en uitkomsten van 139 van de 142 polls zijn in dit programma terug te vinden. Zo maken we **Eerst luisteren**, **dan besluiten** concreet. Zo willen we ook na de verkiezingen blijven werken.

Hilversum en Wijdemeren worden één gemeente. Dat is niet alleen een bestuurlijke verandering, maar ook een kans om opnieuw te bepalen hoe we met elkaar omgaan. Niet alles hoeft overal hetzelfde. Iedere wijk en ieder dorp heeft een eigen karakter en vraagt om maatwerk.

Dit programma gaat daarom niet alleen over wat we willen bereiken, maar ook over hoe we willen besturen. Het is een uitnodiging om mee te denken, mee te doen en samen te bouwen aan een gemeente die werkt voor haar inwoners in plaats van andersom.

Jouw stem telt. Wij doen wat we beloven.

Ons programma en onze belofte

Een gemeente die werkt voor haar inwoners

Parkeren was voor ons de aanleiding, maar niet het eindpunt.

We zagen bij het parkeerbeleid iets wat op meer onderwerpen speelt. Besluiten worden soms genomen voordat voldoende duidelijk is wat het probleem is, welke alternatieven er zijn en wat inwoners ervan vinden.

Wij staan voor een gemeente die luistert voordat zij beslist, zorgvuldig omgaat met het geld van inwoners, bereikbaar blijft en ruimte geeft aan inwoners, dorpen en ondernemers. Geen standaardoplossingen van bovenaf, maar praktische keuzes die passen bij de plek. En werkt iets niet, dan passen we het aan.

Daarom besturen wij anders:

Eerst luisteren. Feiten onderzoeken. Alternatieven bekijken. Dan besluiten. En controleren of het werkt.

Onze uitgangspunten.

De zes uitgangspunten laten zien waar wij voor staan.

1. **Meer invloed voor inwoners**
   Belangrijke besluiten nemen we niet over inwoners, maar met inwoners. Wijken en dorpen krijgen meer invloed op hun eigen leefomgeving.
2. **Vrijheid om te bewegen**
   Onze gemeente blijft bereikbaar en gastvrij. Geen verkeers- of parkeermaatregelen zonder duidelijk probleem en zonder eerst naar werkbare alternatieven te kijken.
3. **Wonen in iedere levensfase**
   We maken ruimte voor starters en passende woningen voor ouderen. Zo helpen we jongeren én brengen we de doorstroming op gang.
4. **Sterke wijken en dorpen**
   Eén gemeente, met ruimte voor verschil. We beschermen het karakter van wijken en dorpen en houden voorzieningen en de gemeente dichtbij.
5. **Veilig en voorbereid**
   Iedereen moet zich veilig kunnen voelen in huis, straat, wijk en dorp. We pakken overlast gericht aan en zijn voorbereid op crises en uitval.
6. **Ruimte om te ondernemen**
   Ondernemers krijgen ruimte om te ondernemen. Minder onnodige regels, duidelijke procedures en één herkenbaar aanspreekpunt.

Onze gemeente van morgen

We bouwen aan een gemeente waar het ook over tien jaar prettig wonen, werken en leven is. Waar jongeren hun toekomst kunnen opbouwen, ouderen prettig kunnen blijven wonen en wijken en dorpen hun eigen karakter behouden. Een bereikbare en betaalbare gemeente, met ruimte voor natuur, voorzieningen en ondernemerschap. **Groei is geen doel op zichzelf. De kwaliteit van leven staat voorop**.

INHOUDSOPGAVE

THEMA PAGINA

1 - EERLIJKE EN BETAALBARE MOBILITEIT 5

2 - BETROUWBAAR BESTUUR EN ECHTE INVLOED 10

3 - STERKE WIJKEN EN DORPEN 13

4 - WONEN VOOR IEDERE LEVENSFASE 16

5 - VEILIGE, VEERKRACHTIGE EN WEERBARE GEMEENTE 19

6 - RUIMTE OM TE ONDERNEMEN 22

7 - GOED ONDERWIJS EN EEN STERKE START 25

8 - SPORT, ZORG EN CULTUUR DICHTBIJ 28

9 - NATUUR EN ONTWIKKELING IN BALANS 32

10 - FINANCIËN OP ORDE 35

1 - Eerlijke en betaalbare mobiliteit

Onze visie op mobiliteit

Vrijheid om te bewegen, te kiezen en elkaar te ontmoeten

Goede bereikbaarheid is belangrijk voor een prettige gemeente. Mobiliteit brengt ons naar familie, vrienden, werk, school, winkels, zorg en verenigingen. Bereikbaarheid is daarom geen luxe, maar een basisvoorwaarde om mee te doen én om bij te dragen.

Iedereen moet zo veel mogelijk zelf kunnen kiezen hoe hij of zij reist. De gemeente schrijft niet voor of je de auto, fiets, bus of trein gebruikt. Jij kiest wat past bij jouw situatie.

Daarom zetten wij auto, fiets, lopen en openbaar vervoer niet tegenover elkaar. Fietsers verdienen veilige routes. Reizigers met het openbaar vervoer moeten kunnen rekenen op goede verbindingen. En wie de auto nodig heeft voor werk, gezin, zorg, leeftijd of bestemming, moet onze gemeente goed kunnen bereiken.

Echte keuze bestaat alleen als er goede alternatieven zijn. Daarom maken we autorijden of parkeren niet eerst moeilijker om pas daarna naar alternatieven te zoeken. En omdat iedere wijk en ieder dorp anders is, kiezen we voor maatwerk.

Jij kiest hoe je reist. Wij zorgen dat je kunt komen waar je moet zijn.

Onze vijf beloften

1. **We stoppen de verdere uitbreiding van betaald parkeren.**
   Bestaand parkeerbeleid bekijken we opnieuw. Wat niet werkt, draaien we terug. Eerst meten, dan beslissen.
2. **Eerst een goed alternatief, dan de maatregel.**
   Geen parkeerplaatsen schrappen of parkeren duurder maken voordat er een goed en werkbaar alternatief beschikbaar is of is onderzocht.
3. **Jij kiest zelf hoe je reist.**
   Auto, fiets, lopen en openbaar vervoer horen allemaal bij een bereikbare gemeente.
4. **Iedere wijk en ieder dorp krijgt maatwerk.**
   Wat werkt in het centrum van Hilversum, hoeft niet te werken in Loosdrecht of Ankeveen.
5. **Onze gemeente blijft bereikbaar, betaalbaar en gastvrij.**
   Voor inwoners, familie, mantelzorgers, werknemers, ondernemers, klanten, sporters en bezoekers.

1 - Eerlijke en betaalbare mobiliteit

Onze maatregelen

Parkeren waar dat nodig is, niet om geld te verdienen

- We stoppen de verdere uitbreiding van betaald parkeren en bekijken het bestaande parkeerbeleid gebied voor gebied opnieuw. Betaald parkeren voeren we alleen in als er een echt probleem is en een andere oplossing onvoldoende werkt. Wat niet werkt, passen we aan of draaien we terug
- Parkeerregels zijn een middel om een probleem op te lossen, geen doel of verdienmodel. Een maatregel in de ene wijk wordt daarom niet automatisch elders ingevoerd.
- Parkeertarieven en vergunningen moeten betaalbaar blijven. We voorkomen dat parkeren een onnodig hoge extra last wordt voor inwoners, bezoekers en ondernemers.
- Mantelzorgers, mensen met een beperking en andere groepen die afhankelijk zijn van de auto houden we bereikbaar. Bij parkeerbeleid kijken we expliciet naar hun situatie.

Eerst alternatieven, dan maatregelen

- Voordat parkeerplaatsen verdwijnen of andere maatregelen worden genomen, moet duidelijk zijn dat een goed en bruikbaar alternatief is. We kijken daarbij naar bereikbaarheid, reistijd, beschikbaarheid, veiligheid en betaalbaarheid
- Parkeerplaatsen verdwijnen niet automatisch voor andere vormen van mobiliteit. We bekijken per locatie hoe de beschikbare ruimte het beste kan worden verdeeld tussen parkeren, fietsen, lopen, groen, laden en lossen en verblijf.

Blauwe zones waar dat beter past

- Waar regulering nodig is, onderzoeken we eerst of een blauwe zone voldoende is. Vooral bij winkelgebieden, voorzieningen en locaties waar kort parkeren gewenst is.
- De maximale parkeerduur moet passen bij de plek. Een winkelstraat, gezondheidsvoorziening of gemeentehuis vraagt om een andere oplossing dan een woonwijk.
- Blauwe zones gelden alleen op tijden waarop dat nodig is. Geen beperkingen in de avond of op andere momenten als daar geen aantoonbaar parkeerprobleem bestaat.
- Bewoners en ondernemers mogen niet klem komen te zitten. Waar nodig zorgen we voor passende ontheffingen of alternatieve mogelijkheden voor lang parkeren.

Veilig onderweg, lopen en fietsen

- Onveilige verkeerspunten pakken we gericht aan. We brengen gevaarlijke plekken voor fietsers en voetgangers in beeld en geven prioriteit aan locaties waar risico's en gebruik het grootst zijn.
- Kinderen moeten veilig en ook zelfstandig naar school en sport kunnen. Samen met scholen, ouders en verenigingen pakken we knelpunten aan en verbeteren we waar nodig fietsroutes, oversteekplaatsen en de directe omgeving. Waar de verkeersveiligheid daarom vraagt, richten we een passende schoolzone in of verbeteren wij de bestaande zones.
- We werken aan een samenhangend fietsnetwerk. Ontbrekende schakels en onveilige verbindingen pakken we aan en geplande doorfietsroutes voeren we voortvarend uit. Belangrijke schoolroutes en regionale routes sluiten we goed aan op het doorgaande fietsnetwerk.
- Fietspaden moeten veilig en comfortabel zijn. Bij aanleg en onderhoud letten we op voldoende ruimte, goed wegdek en veilige kruisingen. Geldende verkeersrichtlijnen, zoals de CROW-richtlijn, gebruiken we daarbij als uitgangspunt.
- Onnodige obstakels op fietsroutes halen we weg. Paaltjes en andere obstakels blijven alleen staan wanneer daarvoor een goede verkeers- of veiligheidsreden bestaat.
- Verkeerslichten moeten veilig en logisch zijn afgesteld. Op belangrijke fietsroutes kijken we hoe onnodig lange wachttijden kunnen worden voorkomen, met oog voor veiligheid en doorstroming van alle verkeersdeelnemers.
- Goede fietsparkeerplaatsen horen bij goede bereikbaarheid. Bij stations, winkelgebieden, scholen, sportvoorzieningen en andere drukke bestemmingen zorgen we voor voldoende veilige en praktische stallingsmogelijkheden.

Veilige straten en wegen

- Snelheid moet passen bij de weg en de omgeving. Op plekken waar veel fietsers en voetgangers zijn en een lagere snelheid aantoonbaar bijdraagt aan de veiligheid, richten we de weg daar passend op in.
- Bij onderhoud verbeteren we het wegdek, verlichting, markering, overgangen, obstakels en andere gebreken die de veiligheid en het comfort verminderen. Knelpunten die eenvoudig kunnen worden opgelost, laten we niet onnodig liggen tot een volledige herinrichting.
- Omleidingen moeten ook veilig zijn voor fietsers en voetgangers. Bij werkzaamheden bekijken we vooraf hoe zij veilig, stroomopwaarts en tijdig langs of om het werk kunnen worden geleid.
- Straten, stoepen, oversteekplaatsen en haltes richten we zo in dat ook mensen die minder mobiel zijn of een beperking hebben zich veilig en zelfstandig kunnen verplaatsen.

Goed bereikbaar blijven voor ondernemers, werknemers en bezoekers

- Winkels, bedrijven en voorzieningen moeten bereikbaar blijven. Bij werkzaamheden en ingrijpende verkeersmaatregelen maken we tijdig afspraken met ondernemers over bereikbaarheid, bevoorrading en laden en lossen. Niet nadat de belangrijkste keuze al is gemaakt.
- Laden en lossen moet praktisch mogelijk blijven. Bij herinrichting en werkzaamheden zorgen we voor werkbare oplossingen voor bevoorrading.

Goed openbaar vervoer hoort bij keuzevrijheid

- Goed openbaar vervoer is een volwaardig onderdeel van bereikbaarheid. We zetten ons in voor goede verbindingen tussen Hilversum, de dorpen, stations en belangrijke voorzieningen.
- We werken aan betere verbindingen met omliggende steden. Ook willen we betere verbindingen 's avonds, ’s nachts en in het weekend met Amsterdam, Utrecht en Amersfoort. Vooral voor inwoners die voor werk, onderwijs, zorg of andere activiteiten afhankelijk zijn van het openbaar vervoer.
- Haltes moeten veilig en toegankelijk zijn. We hebben daarbij genoeg aandacht voor ouderen en mensen met een beperking.
- Waar een vaste buslijn niet goed werkt, kijken we naar flexbussen of vervoer op aanvraag.
- We maken goede P+R- en overstapplekken op logische locaties. P+R-locaties moeten goed bereikbaar zijn en goede aansluitingen bieden op openbaar vervoer en deelmobiliteit. Zo vormen ze een bruikbaar alternatief voor een deel van de autorit.
- Deelauto’s, deelfietsen en deelscooters komen ook in de dorpen en daar waar behoefte aan is.

Nieuwe woningen vragen om mobiliteit vanaf het begin

- Bij grotere woningbouwprojecten maken we vanaf het begin een realistisch mobiliteitsplan. Parkeren, fiets, lopen, openbaar vervoer, verkeersveiligheid en bereikbaarheid worden samen bekeken.
- Parkeerbehoefte rekenen we niet kunstmatig weg. We kijken naar de locatie, doelgroep, bereikbaarheid en de daadwerkelijk te verwachten mobiliteitsbehoefte.
- Nieuwe woningen moeten veilig bereikbaar zijn. Goede loop- en fietsroutes en bereikbaarheid van voorzieningen worden vanaf het begin meegenomen.

Iedere wijk en ieder dorp krijgt maatwerk

- Hilversum en de dorpen zijn niet hetzelfde. Verkeers- en parkeerbeleid moet passen bij de functie, schaal en het karakter van het gebied. Stedelijke oplossingen worden daarom niet automatisch toegepast op de dorpen.
- We kijken naar het werkelijke probleem op de plek zelf. De oplossing kan daarom per straat, wijk, centrum of dorp verschillen. Inwoners en ondernemers worden betrokken voordat bij grote mobiliteitsmaatregelen de voorkeursoplossing vaststaat.

Dorpen blijven verbonden

Vanaf 1 januari 2027 vormen Hilversum en Wijdemeren één gemeente. De bereikbaarheid van de dorpen moet daarin volwaardig meetellen.

- We behouden en verbeteren de bereikbaarheid van alle dorpen. Daarbij kijken we naar werk, school, zorg, winkels, sport en sociale contacten.
- Goede OV-verbindingen tussen de dorpen, Hilversum en belangrijke voorzieningen krijgen bijzondere aandacht. Dienstregelingen moeten waar mogelijk aansluiten bij scholieren, werknemers, ouderen en mensen die 's avonds reizen.
- Een busverbinding of halte verdwijnt niet zonder dat eerst naar een goed en bruikbaar alternatief is gekeken.
- Waar regulier openbaar vervoer onvoldoende aansluit, kijken we naar passende alternatieven, zoals flexvervoer, deelmobiliteit of andere oplossingen die aansluiten bij de behoefte van het dorp.

Eerst weten, dan besluiten. De VIP-mobiliteitstoets

- Bij iedere belangrijke verkeers- of parkeermaatregel beantwoorden we eerst zes vragen:
  - Welk aantoonbaar probleem lossen we op?
  - Welke andere oplossingen zijn onderzocht?
  - Is er een goed en werkbaar alternatief beschikbaar?
  - Wat betekent het plan voor bereikbaarheid, veiligheid, leefbaarheid en kosten?
  - Past deze oplossing bij deze wijk, buurt of dit dorp?
  - Wanneer en hoe meten we of de maatregel werkt en wat doen we als dat niet zo is?

  Kunnen deze vragen niet duidelijk worden beantwoord? Dan is het plan nog niet klaar voor een besluit.
- Bij grote veranderingen in parkeer- en verkeersbeleid raadplegen we inwoners vooraf, onder andere via **HilversumStemt.nl** en **WijdemerenStemt.nl**.

2 - Betrouwbaar bestuur en echte invloed

Onze visie op bestuur, invloed en dienstverlening

Eerst luisteren. Dan besluiten. En doen wat je belooft.

Een gemeente is er voor haar inwoners, ondernemers en verenigingen, niet andersom. Je moet erop kunnen vertrouwen dat de gemeente naar je luistert, duidelijk is en afspraken nakomt.

Inwoners weten vaak heel goed wat er in hun straat, wijk of dorp speelt. Die kennis willen we gebruiken. Daarom begint invloed vóórdat belangrijke keuzes zijn gemaakt. Niet eerst besluiten en daarna uitleggen, maar eerst luisteren.

Dat betekent niet dat iedere wens kan worden uitgevoerd. Wel dat vooraf duidelijk is waarover je kunt meepraten en welke keuzes er zijn. Daarna brengen we de feiten, mogelijke oplossingen, kosten en gevolgen in beeld. Pas dan nemen we een besluit. Wie heeft meegedacht, hoort wat met die inbreng is gedaan.

Een betrouwbare gemeente is ook bereikbaar en behulpzaam. Met een vraag, probleem of goed idee moet je niet verdwalen tussen regels, afdelingen en loketten. Je krijgt duidelijke informatie en een herkenbaar aanspreekpunt. De gemeente denkt mee over wat wél mogelijk is.

We geven ruimte aan mensen die zelf verantwoordelijkheid nemen en met goede ideeën komen. De gemeente hoeft niet alles zelf te doen, maar kan inwoners, ondernemers en verenigingen helpen om dingen mogelijk te maken.

Onze vijf beloften

1. **Eerst luisteren, dan besluiten.**
   We betrekken inwoners en ondernemers voordat belangrijke keuzes zijn gemaakt, niet als het besluit eigenlijk al vaststaat.
2. **Je weet waar je aan toe bent.**
   We zijn duidelijk over wat wel en niet kan. Wie meedenkt, hoort wat met de inbreng is gedaan.
3. **Afspraak is afspraak.**
   De gemeente doet wat zij belooft. Lukt dat niet, dan leggen we op tijd en eerlijk uit waarom en wat er wél gebeurt.
4. **De gemeente helpt je vooruit.**
   Geen inwoner of ondernemer van loket naar loket. De gemeente zorgt zelf voor de afstemming en helpt je verder. Je krijgt een duidelijk aanspreekpunt en de gemeente denkt actief mee over wat wél kan.
5. **Goede ideeën krijgen ruimte.**
   Wie verantwoordelijkheid neemt en iets wil verbeteren, krijgt een gemeente die meedenkt en kijkt naar wat wél mogelijk is.

2 - Betrouwbaar bestuur en echte invloed

Onze maatregelen

Inwoners praten mee vóórdat belangrijke keuzes zijn gemaakt

- Participatie begint voordat de voorkeursoplossing is gekozen. Bij belangrijke plannen betrekken we inwoners, ondernemers en andere direct betrokkenen daarom vanaf het begin.
- Vooraf is duidelijk waarover je invloed hebt. We vertellen wat al vaststaat, welke keuzes nog openliggen en wat er met de inbreng gebeurt. Wie meepraat, krijgt altijd antwoord. Na afloop maken we zichtbaar wat inwoners hebben ingebracht, wat daarmee is gedaan.
- We organiseren de participatie zoveel mogelijk daar waar het speelt en betrekken we juist de mensen die rechtstreeks met de gevolgen te maken krijgen.

Eerst weten, dan besluiten

- Bij ieder belangrijk nieuw plan beantwoorden we vooraf zes vragen:
  - Welk probleem willen we oplossen?
  - Wat zeggen de feiten en welke alternatieven zijn onderzocht?
  - Wie worden door het besluit geraakt en zijn zij op tijd betrokken?
  - Wat kost het en hebben we voldoende mensen en middelen om het uit te voeren?
  - Wat hebben inwoners en andere betrokkenen ingebracht en wat hebben we daarmee gedaan?
  - Wanneer beoordelen we of het werkt en wat doen we als dat niet zo is?

  Kunnen deze vragen niet duidelijk worden beantwoord? Dan is het plan nog niet klaar voor een besluit.

Besluiten moeten begrijpelijk en controleerbaar zijn

- Belangrijke besluiten krijgen een korte publieksversie in gewone taal: wat is het probleem, wat gaat de gemeente doen, wat kost het, wat betekent het voor inwoners en waarom is hiervoor gekozen.
- De informatie ligt op tafel vóór het besluit. Relevante onderzoeken, kosten, gevolgen en onderzochte alternatieven maken we zoveel mogelijk vooraf openbaar.
- Inwoners moeten besluiten kunnen terugvinden en volgen. Belangrijke besluiten, toezeggingen, voortgang en evaluaties worden overzichtelijk en toegankelijk gepubliceerd.

De gemeente helpt je vooruit

- Je krijgt een herkenbaar aanspreekpunt. De gemeente zorgt intern voor de afstemming en helpt je verder.
- De gemeente denkt vanuit oplossingen. Kan iets niet zoals gevraagd? Dan leggen we uit waarom en kijken we actief naar wat binnen de regels wél mogelijk is.
- De gemeente blijft persoonlijk bereikbaar. Goede digitale dienstverlening is belangrijk, maar persoonlijk en telefonisch contact blijven mogelijk.

Afspraak is afspraak

- Toezeggingen worden vastgelegd en gevolgd. Zo kunnen inwoners en gemeenteraad zien welke afspraken zijn gemaakt en of ze zijn nagekomen.
- We voorkomen onnodige vertraging. Gemeentelijke procedures en bezwaren behandelen we zorgvuldig en binnen de geldende termijnen. Duurt het langer dan afgesproken, dan neemt de gemeente zelf contact op en legt uit waarom.
- Fouten worden erkend én hersteld. Fouten en terugkerende klachten gebruiken we om de dienstverlening te verbeteren. Gaat iets mis, dan leggen we uit wat er gebeurde, herstellen we het waar mogelijk en proberen we herhaling te voorkomen.

Minder plannen, beter uitvoeren

- Geen groot nieuw plan zonder geld, mensen en planning. Vooraf is duidelijk wat we willen bereiken, wat het kost, wie verantwoordelijk is en wanneer het klaar moet zijn.
- We voeren eerst uit wat is afgesproken voordat steeds nieuwe ambities worden toegevoegd.
- Dreigt een groot project fors duurder te worden, te vertragen of zijn doel niet te halen, dan melden we dit tijdig en wordt bewust gekozen voor doorgaan, aanpassen, uitstellen of stoppen.
- We laten ieder jaar in begrijpelijke taal zien wat is beloofd, wat is uitgevoerd, wat niet is gelukt en waarom.

Goede ideeën krijgen ruimte

- Een goed initiatief begint met de vraag: hoe kan het wél? De gemeente kijkt eerst wat mogelijk is voordat zij uitlegt waarom iets niet kan en helpt initiatiefnemers door regels, vergunningen en procedures.
- Eenvoudige initiatieven krijgen een eenvoudige procedure. We maken kleine buurt- en bewonersinitiatieven niet onnodig ingewikkeld.
- De gemeente helpt zonder alles over te nemen. Inwoners, verenigingen en ondernemers krijgen ruimte om zelf verantwoordelijkheid te nemen; de gemeente ondersteunt waar dat nodig is.

We blijven inwoners rechtstreeks vragen wat zij vinden

- Ook tussen verkiezingen door vragen we inwoners naar belangrijke voorstellen voordat keuzes zijn gemaakt.
- We laten zien wat met de uitkomsten gebeurt. Na iedere raadpleging maken we duidelijk wat inwoners hebben aangegeven en hoe die inbreng is meegewogen.
- We gebruiken de platforms hilversumstemt.nl en wijdemerenstemt.nl ook per wijk en dorp. Zo kunnen inwoners meepraten over onderwerpen die direct in hun eigen omgeving spelen.
- Online raadpleging vervangt persoonlijk contact niet. Bij onderwerpen die een wijk of dorp direct raken, blijven gesprekken, bijeenkomsten en andere vormen van participatie nodig.

3 - Sterke wijken en dorpen

Onze visie op wijken, dorpen en lokale leefbaarheid

Samen één gemeente. Ruimte voor verschil.

Onze gemeente wordt groter, maar inwoners mogen zich daardoor niet kleiner voelen. Een sterke gemeente begint dichtbij: in je straat, buurt, wijk of dorp. Daar speelt een groot deel van je dagelijks leven en daar wil je je thuis voelen.

Hilversum en de dorpen van Wijdemeren hebben ieder hun eigen karakter, geschiedenis en manier van samenleven. Dat willen we behouden. Eén gemeente betekent niet dat alles overal hetzelfde moet. Wat werkt in het centrum van Hilversum, hoeft niet te werken in Loosdrecht, Kortenhoef, Ankeveen, Nederhorst den Berg of ’s-Graveland. We kijken daarom naar wat een wijk of dorp werkelijk nodig heeft.

Inwoners kennen hun omgeving. Die kennis gebruiken we bij plannen voor hun wijk of dorp. De gemeente blijft bovendien zichtbaar en aanspreekbaar dichtbij.

Sterke wijken en dorpen hebben plekken nodig waar mensen elkaar ontmoeten. Verenigingen, sport, winkels, voorzieningen en ontmoetingsplekken zorgen voor verbinding en dragen bij aan leefbaarheid en veiligheid. We kijken daarom niet alleen naar kosten en aantallen, maar ook naar wat een voorziening voor de omgeving betekent.

Onze vijf beloften

1. **Iedere wijk en ieder dorp telt mee.**
   Een grotere gemeente mag niet leiden tot meer afstand. Geen wijk of dorp raakt uit beeld.
2. **Behouden wat een wijk of dorp bijzonder maakt.**
   Geen standaardbeleid voor de hele gemeente. We beschermen wat wijken en dorpen bijzonder maakt en kiezen voor maatwerk en wat past.
3. **Inwoners praten mee vóórdat we besluiten.**
   Bij plannen voor jouw wijk of dorp luisteren we voordat belangrijke keuzes zijn gemaakt.
4. **Wat belangrijk is, houden we dichtbij.**
   Voorzieningen beoordelen we op hun waarde voor de omgeving. Niet alleen kosten en aantallen tellen. Ook bereikbaarheid, ontmoeting en betekenis voor wijk of dorp wegen mee.
5. **Goede ideeën uit de buurt krijgen ruimte.**
   Wie zijn wijk of dorp wil verbeteren, krijgt een gemeente die meedenkt en helpt om goede initiatieven mogelijk te maken.

3 - Sterke wijken en dorpen

Onze maatregelen

Iedere wijk en ieder dorp krijgt een eigen agenda

- Iedere wijk en ieder dorp krijgt samen met inwoners, ondernemers en verenigingen een eigen agenda met de belangrijkste verbeteringen voor de komende jaren.
- Een agenda moet leiden tot actie. We leggen vast wat we gaan doen, wanneer en wie verantwoordelijk is. Jaarlijks laten we zien wat is uitgevoerd en wat nog moet gebeuren.
- Bij de wijk- en dorpsagenda hoort ook geld voor uitvoering. We maken vooraf duidelijk welk budget beschikbaar is voor de afgesproken lokale verbeteringen.

De gemeente blijft dichtbij

- De gemeente blijft zichtbaar en bereikbaar in wijken en dorpen. In de dorpen zorgen we voor een herkenbaar lokaal aanspreekpunt, zodat inwoners niet voor iedere vraag naar het gemeentehuis hoeven.
- We bespreken plannen waar ze spelen. Een plan voor een dorp bespreken we in dat dorp en een plan voor een wijk zoveel mogelijk in die wijk.
- De dienstverlening is begrijpelijk en toegankelijk. Digitaal waar dat makkelijk is, persoonlijk of telefonisch waar dat nodig is. Ook inwoners met een beperking moeten zelfstandig gebruik kunnen maken van gemeentelijke informatie en diensten.

Een schone en goed onderhouden buurt

- Straten, stoepen, groen, verlichting en speelplekken houden we schoon, veilig en goed onderhouden. Kleine problemen pakken we aan voordat ze groot worden.
- Wie iets meldt, hoort wat ermee gebeurt. Inwoners krijgen terugkoppeling over hun melding en wanneer actie wordt ondernomen.
- We bepalen prioriteiten ook op basis van wat inwoners ervaren. Meldingen en lokale knelpunten bepalen mede waar onderhoud en verbeteringen het hardst nodig zijn.

Voorzieningen die belangrijk zijn, houden we dichtbij

- Bij voorzieningen tellen niet alleen kosten en bezoekersaantallen. Ook bereikbaarheid, ontmoeting en betekenis voor de wijk of het dorp wegen mee.
- Een belangrijke lokale voorziening verdwijnt niet voordat alternatieven zijn onderzocht. We kijken eerst naar samenwerking, gecombineerd gebruik of een andere oplossing.
- We benutten maatschappelijke gebouwen slimmer. Dorpshuizen, sportaccommodaties, bibliotheken en andere gebouwen kunnen waar mogelijk door meerdere organisaties worden gebruikt.
- We versterken herkenbare plekken in wijken en dorpen waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en waar gemeentelijke en maatschappelijke organisaties waar mogelijk dichtbij aanwezig zijn.

Het karakter van wijk en dorp blijft herkenbaar

- Nieuwe plannen moeten passen bij hun omgeving. We houden rekening met geschiedenis, schaal en karakter van wijk of dorp. Waar verschillen daarom vragen, kiezen we voor lokaal maatwerk.
- Lokale tradities, evenementen en verenigingen krijgen ruimte. We houden procedures daarvoor zo eenvoudig mogelijk.
- Iedere wijk en ieder dorp krijgt ruimte voor lokale initiatieven en een budget waarmee inwoners concrete verbeteringen kunnen realiseren.

Een buurt voor jong en oud

- Bij de inrichting van wijken en dorpen houden we rekening met jong én oud, met ruimte om te spelen, bewegen, zitten en elkaar te ontmoeten.
- Samen met inwoners kijken we waar ontmoetingsplekken ontbreken en hoe bestaande plekken beter kunnen worden gebruikt.

4 - Wonen voor iedere levensfase

Onze visie op wonen

Een thuis in je eigen gemeente, ook als je leven verandert

Een woning is meer dan een dak boven je hoofd. Het is de plek van waaruit je je leven opbouwt. Waar je zelfstandig wordt, een gezin kunt beginnen, vrienden en familie ontvangt en ouder kunt worden. Wonen geeft zekerheid, vrijheid en de mogelijkheid om mee te doen. Daarom vinden wij het belangrijk dat inwoners in iedere levensfase een passende woning kunnen vinden.

Vooral voor jongeren en starters is dat steeds moeilijker. Wie geen woning kan vinden, kan niet zomaar de volgende stap in zijn leven zetten. Zelfstandig wonen, samenwonen of een gezin beginnen wordt uitgesteld. Jongeren moeten daarom een reële kans krijgen om ook hier hun toekomst op te bouwen.

Als woningen schaars zijn, moet de verdeling eerlijk en uitlegbaar zijn. Dezelfde regels gelden voor iedereen en voorrang moet gebaseerd zijn op aantoonbare urgentie, niet op afkomst, achtergrond of verblijfsstatus.

Ook voor ouderen verandert de woonbehoefte. Een grote woning kan op een bepaald moment minder praktisch worden. Dan moet er een aantrekkelijk alternatief zijn: kleiner of gelijkvloers, met zorg en voorzieningen in de buurt en ruimte om zelfstandig te blijven leven. Verhuizen moet een keuze zijn die het leven makkelijker maakt, niet een stap waarbij je afstand moet doen van je vertrouwde omgeving.

Daarom kijken wij niet alleen naar hoeveel woningen worden gebouwd, maar vooral naar welke woningen nodig zijn. Een passende woning voor een oudere kan een gezinswoning vrijmaken. Een gezin dat verhuist, kan weer ruimte maken voor een starter. Zo brengen we de hele woningmarkt in beweging.

Bouwen moet passen bij de omgeving. Nieuwe woningen vragen ook om bereikbaarheid, parkeren, groen, zorg, scholen en andere voorzieningen.

Wij willen ruimte geven aan nieuwbouw, het ombouwen van leegstaande gebouwen, woningdelen, splitsen, woonhofjes en andere woonvormen waar die verantwoord zijn. Niet bouwen om alleen aantallen te halen, maar om inwoners perspectief te geven.

Onze vijf beloften

1. **Jongeren krijgen ruimte om hun toekomst hier op te bouwen.**
   Wie hier opgroeit, moet een reële kans krijgen om hier zelfstandig te wonen en de volgende stap in het leven te zetten.
2. **We bouwen woningen die mensen echt nodig hebben.**
   Niet alleen méér woningen, maar betaalbare en passende woningen voor jongeren, starters en ouderen.
3. **We bouwen wat past bij wijk en dorp.**
   Geen standaardoplossingen. We kijken naar wat inwoners nodig hebben en wat bij de omgeving past.
4. **We bouwen voor doorstroming.**
   Een passende woning voor ouderen maakt ruimte voor een gezin en uiteindelijk weer voor een starter.
5. **Ouderen kunnen passend en zelfstandig blijven wonen.**
   We maken ruimte voor woningen die passen bij het ouder worden, dichtbij voorzieningen en zorg.

4 - Wonen voor iedere levensfase

Onze maatregelen

Jongeren en starters krijgen een kans

- Bij woningbouwprojecten maken we ruimte voor betaalbare woningen waarmee jongeren en starters daadwerkelijk hun eerste stap op de woningmarkt kunnen zetten.
- We benutten bestaande ruimte beter. Leegstaande kantoren en andere geschikte gebouwen, wonen boven winkels, woningdelen en het splitsen van grote woningen maken we waar dat verantwoord kan eenvoudiger.
- We geven ruimte aan kleine en betaalbare woonvormen voor jongeren en starters, waaronder compacte woningen en tijdelijke woningen waar die passen en van voldoende kwaliteit zijn.
- We zetten startersleningen gericht in wanneer die starters daadwerkelijk helpen bij het kopen van hun eerste woning.
- Bij betaalbare woningbouw gebruiken we de mogelijkheden van de gemeente om woningen zoveel mogelijk betaalbaar en beschikbaar te houden voor de mensen voor wie ze worden gebouwd.

Passend wonen voor ouderen

- We maken in de grotere kernen en, waar dat past, ook in de dorpen ruimte voor kleinere, gelijkvloerse, toegankelijke en levensloopbestendige woningen, appartementen en woonhofjes voor ouderen en mensen met een beperking.
- Woonhofjes en andere woonvormen voor ouderen combineren we waar mogelijk met zorg, ontmoeting, openbaar vervoer, winkels en andere dagelijkse voorzieningen.
- We stimuleren ‘Van Groot naar Beter’. Samen met woningcorporaties helpen we ouderen die kleiner en passender willen wonen om binnen hun eigen dorp, wijk of vertrouwde omgeving te verhuizen.
- We maken mantelwonen en andere woonvormen waarbij familie dichtbij kan helpen eenvoudiger waar dat ruimtelijk verantwoord kan. Zo maken we het makkelijker om langer zelfstandig te blijven wonen.

Bouwen voor doorstroming

- We bouwen niet alleen méér, maar vooral wat nodig is. Per wijk en dorp brengen we in beeld welke woningen ontbreken en voor welke groepen de tekorten het grootst zijn.
- We beoordelen woningbouwplannen daarom niet alleen op aantallen woningen, maar ook op betaalbaarheid, doelgroep, doorstroming, uitvoerbaarheid en wat het plan toevoegt aan wijk of dorp.
- Nieuwe woningbouw moet de hele woningmarkt helpen bewegen. Een passende woning voor een oudere kan een gezinswoning vrijmaken, waardoor uiteindelijk ook weer ruimte ontstaat voor een starter.
- Bij grotere woningbouwprojecten streven we naar een evenwichtige mix van betaalbare, sociale en andere woningen. De verdeling moet aansluiten bij de lokale woonbehoefte én ervoor zorgen dat projecten financieel en praktisch uitvoerbaar blijven.
- We geven waar dat verantwoord kan meer ruimte aan een kleine extra woning op het eigen erf.

Eerlijke verdeling van schaarse woningen

- Sociale huurwoningen verdelen we eerlijk. Voorrang is gebaseerd op aantoonbare urgentie en duidelijke regels die voor iedereen gelden. Een verblijfsstatus is op zichzelf geen reden voor voorrang.
- We houden rekening met mensen die al lang wachten. Woningzoekenden die al lange tijd op een sociale huurwoning wachten, mogen niet zonder goede reden worden gepasseerd.
- We benutten voor statushouders waar mogelijk ook flexwoningen, woningdelen, tijdelijke huisvesting en geschikte leegstaande gebouwen.
- We zijn open over de verdeling van sociale huurwoningen. Jaarlijks maken we inzichtelijk hoeveel woningen beschikbaar kwamen en hoeveel daarvan met voorrang of urgentie zijn toegewezen.

Ruimte geven en sneller bouwen

- Vrijkomende gemeentelijke locaties beoordelen we tijdig op de mogelijkheden voor woningbouw.
- We geven ruimte aan woonhofjes, gezamenlijk opdrachtgeverschap en andere goede wooninitiatieven van inwoners en zorgen voor één duidelijk gemeentelijk aanspreekpunt.
- We voorkomen onnodig wachten. Procedures en onderzoeken die tegelijk kunnen worden uitgevoerd, laten we waar mogelijk parallel lopen.
- Bij woningbouwplannen die vastlopen, brengt de gemeente actief in beeld waarom dat gebeurt en wat nodig is om verder te kunnen. Regels die geen duidelijk doel meer dienen of ondergeschikt zijn aan de noodzaak, mogen goede plannen niet onnodig tegenhouden.
- We kijken ook naar bouwen in de hoogte wanneer daarmee op een geschikte locatie meer woningen kunnen worden gerealiseerd zonder dat de omgeving onevenredig wordt belast.
- We zoeken niet alleen naar grote bouwlocaties. Ook kleinere locaties, transformatie van bestaande gebouwen en kleinschalige uitbreiding kunnen bijdragen aan de woningvoorraad.

Bouwen wat bij wijk en dorp past

- We bepalen niet alleen vanuit het gemeentehuis wat er gebouwd moet worden. Per wijk en dorp halen we bij inwoners op welke woningen ontbreken en welke woonvormen nodig zijn.
- Bij nieuwbouw kijken we vanaf het begin naar wonen én de omgeving: bereikbaarheid, parkeren, verkeersveiligheid, groen, zorg, scholen, winkels en andere voorzieningen.
- Bij grotere bouwplannen maken we vooraf duidelijk wat de woonopgave is, welke mogelijkheden zijn onderzocht en wat de gevolgen voor de omgeving kunnen zijn. Inwoners praten mee voordat belangrijke keuzes vaststaan.
- Verdichting is geen doel op zichzelf. Hoger, compacter of dichter bouwen doen we waar dat een goede oplossing is en bij de omgeving past.
- Nieuwe woningen moeten ook op langere termijn goed bereikbaar en leefbaar zijn. Daarom worden noodzakelijke voorzieningen en mobiliteit vanaf het begin meegenomen en niet pas nadat de woningen zijn gebouwd.

5 - Veilige, veerkrachtige en weerbare gemeente

Onze visie op veiligheid en weerbaarheid

Veilig waar het kan. Voorbereid waar het moet. Samen sterk als het erop aankomt.

Veiligheid begint dichtbij. Je moet je veilig voelen in je eigen huis, straat, wijk en dorp. Jongeren moeten veilig kunnen opgroeien en naar school, sport, vrienden of uitgaan kunnen. Ouderen moeten zich thuis én op straat veilig voelen. En als er problemen zijn, moet de gemeente luisteren en zichtbaar optreden.

Maar veiligheid is meer dan politie en handhaving. Een stroomstoring, cyberaanval, extreem weer of andere crisis kan ons dagelijks leven plotseling ontregelen. Een **sterke gemeente wacht niet tot het misgaat, maar is voorbereid**. Belangrijke voorzieningen moeten zo goed mogelijk blijven werken en inwoners moeten weten waar zij terechtkunnen en wat zij zelf kunnen doen.

Daarbij hebben we extra aandacht voor jongeren, ouderen en mensen die minder zelfredzaam zijn.

Een veilige en weerbare gemeente maken we samen. Buren die naar elkaar omkijken, sterke verenigingen, vrijwilligers, ondernemers, scholen, jongerenwerk, zorg en hulpdiensten vormen een sterk netwerk waarop we iedere dag én tijdens een crisis kunnen bouwen.

Onze vijf beloften

1. **Veilig in je eigen buurt.**
   Iedereen moet zich veilig kunnen voelen in zijn eigen huis, straat, wijk en dorp. We pakken overlast, criminaliteit en onveilige plekken aan waar de problemen werkelijk spelen.
2. **Jongeren moeten veilig kunnen opgroeien.**
   We zorgen voor een veilige omgeving en pakken problemen vroeg aan, samen met ouders, scholen, jongerenwerk, politie en zorg.
3. **Ouderen en kwetsbare inwoners staan er niet alleen voor.**
   We beschermen hen tegen fraude, misbruik en andere vormen van onveiligheid en zorgen dat hulp ook tijdens een crisis bereikbaar blijft.
4. **Voorbereid als het misgaat.**
   We zorgen dat de gemeente, hulpverlening en belangrijke voorzieningen voorbereid zijn op crises en ernstige verstoringen. Inwoners weten waar zij terechtkunnen en wat zij zelf kunnen doen.
5. **We maken onze gemeente samen weerbaar.**
   We versterken de samenwerking tussen inwoners, verenigingen, ondernemers, scholen, zorg, hulpdiensten en gemeente. Zo kunnen mensen zichzelf én elkaar helpen wanneer het erop aankomt.

5 - Veilige, veerkrachtige en weerbare gemeente

Onze maatregelen

Veiligheid begint in je eigen buurt

- We zetten mensen en handhavingsmiddelen in waar de problemen werkelijk spelen. Boa's worden vooral ingezet op plaatsen en tijden waar overlast en onveiligheid voorkomen of wordt gemeld. Iedere wijk en ieder dorp krijgt de aanpak die daar nodig is.
- Structurele overlast krijgt één gezamenlijke aanpak. Gemeente, politie, jongerenwerk, zorg en corporaties maken duidelijke afspraken over wie wat doet en zorgen dat problemen worden opgevolgd.
- We willen dat mensen die overlast melden een terugkoppeling krijgen. Bij terugkerende problemen laten we bewoners weten wat ermee gebeurt en welke maatregelen worden genomen.
- Onveilige plekken pakken we gericht aan. Samen met inwoners brengen we donkere en sociaal onveilige plekken in beeld en kijken we naar verlichting, inrichting, toezicht of andere oplossingen.
- We pakken ondermijnende criminaliteit aan. Gemeente, politie en andere betrokken organisaties werken samen tegen criminele activiteiten die misbruik maken van woningen, bedrijfspanden of ondernemingen.

Problemen bij jongeren vroeg herkennen en aanpakken

- We willen problemen voorkomen voordat ze groter worden. Ouders, scholen, jongerenwerk, sportverenigingen, politie en zorg werken samen om problemen vroeg te herkennen en aan te pakken.
- Jongerenwerk is aanwezig waar jongeren zijn. Niet alleen wanneer het misgaat, maar juist om contact te houden en problemen vroeg te signaleren.
- Bij ernstige of herhaalde overlast wordt duidelijk opgetreden. We combineren handhaving met begeleiding waar dat nodig is.
- Jongeren hebben veilige plekken nodig om elkaar te ontmoeten. Samen met jongeren en omwonenden kijken we wat daarvoor nodig en mogelijk is.
- Jongeren moeten zich veilig voelen op weg naar school, sport en vrienden kunnen. Onveilige plekken rond scholen, sportvoorzieningen en uitgaansgebieden krijgen gericht aandacht.

Ouderen en kwetsbare inwoners beter beschermen

- We pakken digitale fraude en babbeltrucs actief aan met voorlichting en preventie. Daarbij zoeken we juist de mensen op die digitaal minder vaardig of extra kwetsbaar zijn.
- Signalen van misbruik, uitbuiting en onveilige situaties pakken we snel op. Gemeente, zorg, politie en maatschappelijke organisaties zorgen dat signalen bij de juiste organisatie terechtkomen en worden opgevolgd.
- Ook tijdens een crisis houden we oog voor mensen die minder zelfredzaam zijn. Gemeente, zorg en maatschappelijke organisaties maken vooraf afspraken over hoe zij deze inwoners kunnen bereiken en ondersteunen.
- We versterken buurtnetwerken. Buurtpreventie, verenigingen en andere lokale initiatieven die bijdragen aan veiligheid en omzien naar elkaar krijgen praktische ondersteuning.

Voorbereid als het misgaat

- De gemeente bereidt zich voor op ernstige verstoringen. Denk aan langdurige stroomuitval, uitval van internet en communicatie, extreem weer, wateroverlast of een cyberaanval.
- Belangrijke gemeentelijke dienstverlening moet zo goed mogelijk kunnen doorgaan. Voor essentiële dienstverlening liggen nood- en continuïteitsplannen klaar.
- Inwoners moeten weten wat zij bij een noodsituatie kunnen doen en waar zij terechtkunnen. De gemeente geeft hierover duidelijke en praktische informatie.
- We zorgen voor herkenbare plekken waar inwoners bij langdurige uitval informatie en hulp kunnen krijgen. Daarbij sluiten we waar mogelijk aan bij bestaande voorzieningen in wijken en dorpen.
- Na een ernstige storing of crisis trekken we lessen voor de toekomst. Wat beter moet, verbeteren we.

Digitaal veilig en weerbaar

- We beschermen gemeentelijke systemen en persoonsgegevens. Digitale veiligheid hoort bij iedere gemeentelijke dienst en ieder nieuw digitaal systeem.
- De gemeente is voorbereid op cyberaanvallen en digitale uitval. Essentiële dienstverlening moet zo goed mogelijk kunnen doorgaan en snel kunnen worden hersteld.
- We helpen inwoners en ondernemers digitaal weerbaarder te worden. Zij krijgen praktische informatie over digitale fraude en cybercriminaliteit en weten waar zij hulp kunnen krijgen.

Samen maken we de gemeente weerbaar

- We benutten de kracht van wijken en dorpen. Verenigingen, vrijwilligers, ondernemers en buurtorganisaties worden betrokken bij de voorbereiding op noodsituaties.
- Gemeente, hulpdiensten, zorg, scholen en maatschappelijke organisaties bereiden zich samen voor. We maken duidelijke afspraken en oefenen hoe we handelen bij ernstige verstoringen.
- Na een crisis helpen we de samenleving ook weer op gang. Niet alleen de eerste noodhulp, maar ook herstel en ondersteuning van inwoners en lokale voorzieningen horen bij een weerbare gemeente.

Duidelijke afspraken voor asielopvang

- Wij kiezen voor een schaal die past bij de omgeving. We bieden de opvang aan die nodig is om aan onze wettelijke verplichtingen en reeds genomen besluiten te voldoen.
- We zijn open over opvang en afspraken. Vooraf maken we inzichtelijk hoeveel opvangplaatsen er komen, voor hoe lang, wat de kosten en gevolgen zijn en welke afspraken met het COA zijn gemaakt. Informatie maken we openbaar, tenzij daarvoor een wettelijke beperking geldt.
- Tijdelijke opvang heeft een duidelijke einddatum. Vooraf leggen we het aantal plaatsen en de looptijd vast. Verlenging gebeurt niet automatisch, maar vraagt om een nieuw en goed onderbouwd besluit.
- Veiligheid en leefbaarheid staan voorop. Bij opvang brengen we vooraf de gevolgen voor de buurt, veiligheid, begeleiding, zorg, onderwijs, verkeer en voorzieningen in beeld en maken we duidelijke afspraken over het voorkomen en aanpakken van problemen.

6 - Ruimte om te ondernemen

Onze visie op ondernemen

Van regels naar oplossingen, de gemeente helpt je vooruit

Ondernemers zijn een drijvende kracht van onze gemeente. Ze zorgen voor banen, winkels en voorzieningen. Ze investeren, leiden mensen op, steunen verenigingen en brengen leven in onze winkelstraten, bedrijventerreinen, wijken en dorpen. Van zzp'er en winkelier tot familiebedrijf, horecaondernemer en werkgever: ondernemers dragen iedere dag bij aan onze gemeente.

Wie onderneemt, neemt initiatief en verantwoordelijkheid. Daar hoort een gemeente bij die ruimte geeft en helpt om plannen mogelijk te maken. Regels moeten een duidelijk doel hebben en niet ingewikkelder zijn dan nodig.

Ondernemers moeten weten waar ze aan toe zijn. Lange procedures, onduidelijke regels en steeds opnieuw moeten aankloppen bij een ander loket kosten tijd, geld en energie. Daarom willen wij eenvoudige procedures, duidelijke informatie, realistische termijnen en één herkenbaar aanspreekpunt.

De houding van de gemeente moet daarbij veranderen van afwachten en controleren naar **meedenken** en **oplossen**. Is een aanvraag niet compleet? Dan neemt de gemeente proactief contact op en helpt de ondernemer vooruit. En kan iets niet? Dan legt de gemeente duidelijk uit waarom en kijkt de gemeente samen met de ondernemer wat binnen de regels wél mogelijk is.

Maar ruimte voor ondernemers gaat over meer. Bedrijven hebben ruimte nodig en moeten bereikbaar zijn voor klanten, werknemers en leveranciers. Wij willen een gastvrije en bereikbare gemeente waar mensen graag komen om te werken, winkelen, ondernemen en recreëren.

Ondernemers kennen hun straat, winkelgebied en werklocatie als geen ander. Gebruik die kennis. Bij plannen die ondernemers raken, praten zij daarom mee voordat belangrijke keuzes zijn gemaakt, niet wanneer het plan eigenlijk al vaststaat.

Onze vijf beloften

1. **De gemeente helpt je vooruit en komt afspraken na.**
   Medewerkers denken mee over wat wél mogelijk is en helpen proactief ondernemers om plannen verder te brengen.
2. **Minder regels en duidelijke procedures.**
   Regels hebben een duidelijk doel, zijn begrijpelijk en niet ingewikkelder dan nodig.
3. **Eén aanspreekpunt en één loket.**
   Geen ondernemer van loket naar loket. Je weet bij wie je terechtkunt en de gemeente zorgt intern voor de afstemming.
4. **Ruimte om te ondernemen en goed bereikbaar.**
   We houden bij nieuwe plannen rekening met de ruimte die nodig is om te werken en te ondernemen. Bedrijven blijven bereikbaar en onze gemeente gastvrij en betaalbaar voor bezoekers.
5. **Eerst luisteren, dan besluiten.**
   Ondernemers praten mee voordat belangrijke besluiten die hen rechtstreeks raken vaststaan.

6 - Ruimte om te ondernemen

Onze maatregelen

De gemeente helpt je vooruit

- We richten één herkenbaar ondernemersloket in voor vragen, vergunningen en procedures. De gemeente regelt intern de afstemming en neemt bij een onvolledige aanvraag zelf en tijdig contact op om de ondernemer verder te helpen.
- Ondernemers weten vooraf wat nodig is, welke stappen worden gezet en wanneer zij antwoord krijgen. Bij vertraging neemt de gemeente zelf contact op en legt uit waarom.
- Kan een plan niet zoals het is ingediend? Dan leggen we duidelijk uit waarom en kijken we samen wat wél mogelijk is.

Minder regels en eenvoudigere procedures

- We toetsen gemeentelijke regels en procedures regelmatig op nut, noodzaak en eenvoud. Wat niet nodig is, schaffen we af.
- We maken aanvragen eenvoudiger: waar één aanvraag voldoende is, vragen we er niet meerdere en voor terugkerende activiteiten werken we waar mogelijk met meerjarige vergunningen.
- Eenvoudige en terugkerende administratieve handelingen maken we sneller met digitalisering en waar verantwoord met AI.

Ruimte om te werken en te ondernemen

- Bij woningbouw en gebiedsontwikkeling houden we vanaf het begin rekening met wonen, werken, bereikbaarheid en voorzieningen. Verdwijnt bedrijfsruimte, dan bepalen we vooraf hoe voldoende passende ruimte om te ondernemen behouden of gecompenseerd kan worden.
- Leegstaande winkel- en bedrijfsruimte benutten we waar mogelijk opnieuw. Wonen boven winkels maken we eenvoudiger als de locatie daarvoor geschikt is.

Een bereikbare en gastvrije gemeente

- Winkels, horeca, bedrijventerreinen en andere werklocaties blijven goed bereikbaar voor klanten, werknemers en leveranciers.
- Bij werkzaamheden en wegafsluitingen maken we vooraf afspraken met ondernemers over bereikbaarheid, bevoorrading en laden en lossen.
- Parkeermaatregelen voeren we alleen in als er een concreet probleem is en als betaald parkeren nodig blijkt, houden we parkeren eenvoudig en betaalbaar.
- We houden winkelgebieden en dorpscentra aantrekkelijk en gastvrij en geven waar mogelijk ruimte aan terrassen, pop-upwinkels, kleinschalige evenementen en andere tijdelijke initiatieven waar die passen.

Ondernemers praten vooraf mee

- Bij plannen die ondernemers rechtstreeks raken, worden zij betrokken voordat belangrijke keuzes vaststaan.
- We beoordelen onze dienstverlening regelmatig samen met ondernemers. Klachten en vastgelopen aanvragen gebruiken we om procedures te verbeteren.
- De gemeente komt zichtbaar op voor lokale ondernemers wanneer besluiten van provincie, waterschap of andere overheden grote gevolgen hebben voor hun bedrijfsvoering.

Ruimte voor bedrijven die willen groeien

- Ondernemers moeten ruimte hebben om te groeien. Wanneer uitbreiding op de bestaande locatie grote gevolgen heeft voor omliggende woonbuurten, verkeer of leefbaarheid, zoeken we samen naar een betere locatie.
- Voor bedrijven die veel ruimte nodig hebben, onderzoeken we geschikte locaties aan de randen van de gemeente of op goed bereikbare bedrijventerreinen, waar groei mogelijk is zonder woonwijken onnodig te belasten. We kijken daarbij vooruit naar bereikbaarheid, ontsluiting, ruimtegebruik en de gevolgen voor de omgeving. Eerst onderzoeken wat nodig en mogelijk is, daarna besluiten.
- Wanneer een bedrijf vrijwillig verhuist naar een geschiktere locatie, bekijken we welke nieuwe mogelijkheden op de oude locatie ontstaan, bijvoorbeeld voor wonen, kleinere bedrijven, voorzieningen of een combinatie daarvan.
- De gemeente werkt bij zulke ontwikkelingen samen met ondernemers, grondeigenaren en inwoners. Geen gedwongen standaardoplossing, maar maatwerk per locatie.

Samenwerken aan economie en werk

- We werken met onderwijs, ondernemers en maatschappelijke organisaties samen aan personeelstekorten die inwoners en de lokale economie direct raken, bijvoorbeeld in zorg, onderwijs, kinderopvang en techniek.
- We werken regionaal samen waar dat onze inwoners en ondernemers aantoonbaar voordeel oplevert, bijvoorbeeld bij bereikbaarheid, arbeidsmarkt en economische ontwikkeling. Daarbij bewaken we de belangen en zeggenschap van onze eigen gemeente.
- We geven ruimte aan startups en innovatieve bedrijven en zorgen waar mogelijk voor geschikte locaties. Zo helpen we talent en bedrijvigheid op het gebied van media, innovatie, digitalisering en AI aan onze gemeente te binden.

7 - Goed onderwijs en een sterke start

Onze visie op onderwijs, opvang en ontwikkeling

Een goede start geeft kinderen kansen voor de rest van hun leven.

Kinderen krijgen maar één kans om op te groeien. Daarom investeren we in goed onderwijs, bereikbare opvang, veilige en gezonde scholen, zwemveiligheid en gelijke kansen. Ieder kind moet talenten kunnen ontdekken, mee kunnen doen en een sterke start krijgen.

Die goede start begint al voordat een kind naar school gaat. Opvang en onderwijs moeten goed op elkaar aansluiten. Voor ouders moet opvang praktisch bereikbaar zijn en zoveel mogelijk passen bij werk en dagelijks leven.

Kinderen die extra hulp nodig hebben, moeten niet eerst vastlopen voordat hulp op gang komt. Scholen, ouders, opvang, jongerenwerk en zorg moeten elkaar makkelijk weten te vinden. Door problemen vroeg te herkennen, kunnen we voorkomen dat later zwaardere hulp nodig is.

Ook de plek waar kinderen leren telt. Schoolgebouwen moeten veilig, gezond en toegankelijk zijn. Er moet voldoende frisse lucht zijn en genoeg ruimte om te leren, bewegen en elkaar te ontmoeten. Rond scholen willen we veilige routes voor kinderen die lopen of fietsen en goed leerlingenvervoer.

Schoolgebouwen kunnen waar dat past ook ruimte bieden aan opvang, sport, cultuur, zorg en activiteiten in de buurt. Zo gebruiken we publieke voorzieningen beter.

En leren stopt niet bij de schooldeur. We versterken de verbinding tussen onderwijs, vervolgopleiding, stages en lokale werkgevers, zodat jongeren goed voorbereid hun volgende stap kunnen zetten.

Onze vijf beloften

1. **Ieder kind verdient een goede start.**
   Opvang, school en ondersteuning sluiten beter op elkaar aan, vanaf de eerste opvang tot aan de overstap naar vervolgonderwijs.
2. **Goede scholen verdienen goede gebouwen.**
   Schoolgebouwen zijn veilig, gezond, toegankelijk en klaar voor de toekomst. Ze bieden ruimte om te leren, bewegen en elkaar te ontmoeten.
3. **Problemen pakken we vroeg aan.**
   Onderwijs, ouders, opvang, jongerenwerk en zorg werken samen voordat kinderen vastlopen.
4. **Veilig naar school en opvang.**
   Routes en omgevingen rond scholen en opvang moeten veilig zijn voor kinderen die lopen en fietsen.
5. **Leren leidt naar een volgende stap.**
   We versterken de verbinding tussen onderwijs, vervolgopleidingen, stages en lokale werkgevers.

7 - Goed onderwijs en een sterke start

Onze maatregelen

Een goede start voor ieder kind

- We helpen kinderen vroeg als extra ondersteuning nodig is. Zo proberen we te voorkomen dat kleine problemen groter worden. Ouders, opvang, school, jongerenwerk en zorg werken samen, zodat kinderen snel hulp krijgen en niet tussen organisaties terechtkomen.
- We zorgen dat kinderen in alle wijken en dorpen toegang hebben tot goede voorzieningen en ondersteuning.
- We maken de overstap tussen opvang en onderwijs zo soepel mogelijk. Ouders worden op tijd betrokken en weten waar zij met vragen terechtkunnen.
- Ieder kind moet veilig naar school en opvang kunnen. Bij plannen voor scholen en opvang nemen we een veilige omgeving en veilige loop- en fietsroutes vanaf het begin mee.
- We ondersteunen scholen en ouders bij gezond en veilig digitaal opgroeien. Scholen houden zelf de regie over regels voor smartphones en sociale media en de gemeente helpt waar dat nodig is met voorlichting, preventie en samenwerking rond online veiligheid en digitale weerbaarheid.

Voorkomen dat kinderen uitvallen

- Geen kind mag onnodig thuis komen te zitten. Bij langdurig of regelmatig schoolverzuim zoeken school, ouders en gemeente snel samen naar een oplossing.
- Leerlingenvervoer is beschikbaar voor kinderen die het nodig hebben. We kijken naar wat een kind zelf kan en welke ondersteuning passend is. De gemeente beoordeelt per kind of leerlingenvervoer nodig is.

Opvang die past bij het dagelijks leven

- Bij nieuwe wijken, scholen en renovaties maken we vanaf het begin ruimte voor opvang en bekijken we of opvang en onderwijs op één locatie kunnen worden gecombineerd.
- We denken actief mee over geschikte locaties voor kinderopvang, bijvoorbeeld bij scholen, maatschappelijke voorzieningen en andere geschikte locaties en maken procedures niet onnodig ingewikkeld.
- Opvang moet zoveel mogelijk aansluiten bij het dagelijks leven van gezinnen. Ook kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, moeten passende opvang kunnen vinden.
- Goede opvanginitiatieven krijgen ruimte. De gemeente maakt snel duidelijkheid over wat mogelijk is.

Personeelstekorten onderwijs en zorg

- We helpen personeel in onderwijs, opvang en zorg om hier te kunnen werken. Samen met werkgevers kijken we naar knelpunten waarop de gemeente invloed heeft, zoals bereikbaarheid, kinderopvang, stageplaatsen en passende huisvesting binnen de geldende regels.

Zwemles voor ieder kind

Zwemmen is in een waterrijke gemeente een belangrijke basisvaardigheid. Daarom willen we dat ieder kind de kans krijgt een zwemdiploma te halen.

- Geld mag geen reden zijn waarom een kind geen zwemles of zwemdiploma krijgt. We maken bestaande financiële hulp beter bekend en onderzoeken of de regelingen alle kinderen bereiken die ondersteuning nodig hebben.
- We werken daarvoor samen met scholen, zwembaden, zwemverenigingen en organisaties die gezinnen ondersteunen.
- We besteden aandacht aan kinderen die nog niet goed kunnen zwemmen en daardoor meer risico lopen.

Van onderwijs naar stage en werk

- We brengen scholen en ondernemers dichter bij elkaar. We stimuleren stages, praktijkopdrachten, bedrijfsbezoeken en kennismaking met beroepen in de eigen gemeente en regio.
- Jongeren die dreigen uit te vallen of moeite hebben met de stap naar vervolgonderwijs, stage of werk, blijven in beeld en krijgen tijdig passende begeleiding.

Goede en gezonde schoolgebouwen

- We voeren het Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs uit en passen het aan wanneer ontwikkelingen daarom vragen. Zo krijgen scholen en ouders duidelijkheid over nieuwbouw en renovatie.
- We maken samen met schoolbesturen een duidelijke planning voor nieuwbouw, renovatie en noodzakelijk onderhoud. Noodzakelijk onderhoud stellen we niet uit. Uitstel dat later meer kost, is geen besparing.
- Bij nieuwbouw en renovatie zorgen we voor een gezond binnenklimaat, goede ventilatie, toegankelijkheid en voldoende ruimte om te leren en bewegen.
- We bouwen voor wat op langere termijn nodig is en kijken daarbij naar leerlingenaantallen, ontwikkelingen in wijk of dorp en toekomstig gebruik
- We spreken duidelijk af waarvoor de gemeente en het schoolbestuur verantwoordelijk zijn.

Meer dan alleen school

- We benutten schoolgebouwen waar mogelijk ook voor opvang, sport, cultuur, zorg en activiteiten in de buurt en richten nieuwe schoolgebouwen flexibel in.
- We kijken per wijk en dorp welke voorzieningen kunnen worden gecombineerd.
- Gedeeld gebruik mag niet ten koste gaan van de rust, veiligheid en ruimte die kinderen nodig hebben om te leren.

8 - Sport, zorg en cultuur dichtbij

Onze visie op sport, zorg, cultuur en ontmoeting

Meedoen, ontmoeten en ondersteuning dichtbij.

Iedereen moet de kans hebben om mee te doen, gezond te leven en anderen te ontmoeten. Daarom moeten sport, zorg en cultuur toegankelijk en bereikbaar zijn voor iedereen, ongeacht leeftijd, achtergrond of portemonnee.

Sportverenigingen, culturele organisaties, vrijwilligers, mantelzorgers en buurtinitiatieven zijn belangrijk voor onze samenleving. Ze brengen mensen samen, geven jongeren kansen en helpen eenzaamheid voorkomen. Ze dragen bij aan onze lichamelijke én mentale gezondheid en maken mensen en buurten weerbaarder. De gemeente geeft deze kracht de ruimte en ondersteunt waar dat nodig is, zonder over te nemen wat mensen zelf kunnen.

Goede zorg moet beschikbaar zijn voor mensen die haar nodig hebben. Hulp is dichtbij en makkelijk te vinden. Persoonlijk en telefonisch contact blijven mogelijk naast digitale dienstverlening. We ondersteunen mantelzorgers en zetten in op preventie wanneer daarmee grotere problemen kunnen worden voorkomen.

Een beperking mag geen onnodige belemmering zijn om te sporten, cultuur te bezoeken, anderen te ontmoeten of gebruik te maken van gemeentelijke voorzieningen.

Sport, cultuur en ontmoeting verdienen eveneens ruimte. Verenigingen en vrijwilligers moeten hun tijd aan mensen en activiteiten kunnen besteden, niet aan onnodige administratie. Bibliotheken, evenementen, sportvoorzieningen en ontmoetingsplekken dragen bij aan levendige wijken en dorpen en moeten goed bereikbaar blijven.

Onze vijf beloften

1. **Iedereen moet kunnen meedoen.**
   Sport, cultuur en ontmoeting blijven toegankelijk en betaalbaar. Je portemonnee mag geen reden zijn om aan de kant te staan.
2. **Gezond en weerbaar, lichamelijk én mentaal.**
   Sport, bewegen, cultuur en ontmoeting helpen mensen lichamelijk en mentaal gezond te blijven en versterken de verbinding met elkaar.
3. **Zorg is dichtbij en persoonlijk.**
   Hulp moet makkelijk te vinden zijn voor wie die nodig heeft. Persoonlijk en telefonisch contact blijven mogelijk.
4. **Verenigingen en vrijwilligers krijgen ruimte.**
   Minder onnodige regels en administratie. De gemeente geeft ruimte en ondersteunt waar dat nodig is.
5. **Voorzieningen blijven dichtbij en bereikbaar.**
   Sport, zorg, cultuur en ontmoetingsplekken moeten goed bereikbaar blijven en passen bij wat een wijk of dorp nodig heeft.

8 - Sport, zorg en cultuur dichtbij

Onze maatregelen

Iedereen moet kunnen meedoen

- Een kleine portemonnee mag niemand aan de kant zetten. Regelingen voor sport, cultuur en maatschappelijke activiteiten maken we eenvoudig en toegankelijk.
- Kinderen en jongeren moeten kunnen sporten en deelnemen aan cultuur. We werken daarvoor samen met scholen, verenigingen en maatschappelijke organisaties.
- Ook ouderen en mensen met een beperking moeten mee kunnen doen. Bereikbaarheid en toegankelijkheid wegen daarom mee bij gemeentelijke voorzieningen.
- Niet alleen aantallen tellen. Ook de betekenis van een voorziening voor een wijk of dorp telt mee.

Sport en bewegen dichtbij

- Sportvoorzieningen moeten goed bereikbaar zijn en passen bij wat wijken en dorpen nodig hebben.
- Bij nieuwe woonwijken en grote woningbouwprojecten reserveren we vanaf het begin ruimte voor sport, bewegen en spelen.
- We zorgen voor voldoende veilige en aantrekkelijke plekken om te spelen en bewegen. Daarbij kijken we breder dan traditionele speeltuinen en benutten we ook parken, pleinen en andere ontmoetingsplekken.
- We helpen sportverenigingen vooruit. Bij accommodaties, onderhoud, verduurzaming en gezamenlijk gebruik zoeken we samen naar praktische oplossingen.
- We benutten sport en bewegen voor gezondheid en preventie, met extra aandacht voor jeugd, ouderen en inwoners voor wie bewegen minder vanzelfsprekend is.
- Sportaccommodaties benutten we waar mogelijk breder, bijvoorbeeld samen met scholen, buurtorganisaties en andere verenigingen.

Zorg moet dichtbij en persoonlijk zijn

- Wie hulp nodig heeft of voor een ander zorgt, moet snel weten waar hij terechtkan. We zorgen voor één herkenbare toegang tot gemeentelijke zorg en ondersteuning. Persoonlijk en telefonisch contact blijven mogelijk naast digitale dienstverlening.
- Mantelzorgers zijn onmisbaar. We zorgen dat zij makkelijk informatie, advies en praktische ondersteuning kunnen krijgen en eerder hulp kunnen krijgen wanneer de belasting te groot wordt.
- Ondersteuning organiseren we zoveel mogelijk dichtbij, via bestaande voorzieningen en netwerken in wijken en dorpen.
- Wonen, welzijn en zorg bekijken we in samenhang. Vooral bij woningen voor ouderen nemen we zorg, ontmoeting en bereikbaarheid vanaf het begin mee.
- Lokale zorg- en welzijnsinitiatieven krijgen ruimte. De gemeente helpt waar dat nodig en mogelijk is.

Voorkomen waar dat kan, helpen waar dat nodig is

- Voorkomen is beter dan genezen. We zetten in op preventie als daarmee grotere problemen en zwaardere zorg kunnen worden voorkomen.
- Lichamelijke én mentale gezondheid tellen. We hebben aandacht voor bewegen, ontmoeting, eenzaamheid en mentale gezondheid.
- Problemen proberen we vroeg te herkennen. Zorg, welzijn, sport, scholen en maatschappelijke organisaties werken daarvoor samen.

Verenigingen en vrijwilligers krijgen ruimte

- Minder papier, meer tijd voor mensen. We maken gemeentelijke regels, vergunningen en subsidies voor verenigingen en vrijwilligers zo eenvoudig mogelijk.
- Verenigingen krijgen een duidelijk aanspreekpunt bij de gemeente voor accommodaties, vergunningen, subsidies en activiteiten.
- Samenwerken en delen maken we makkelijker. Verenigingen en organisaties kunnen waar mogelijk gebouwen, materialen en voorzieningen gezamenlijk gebruiken.
- De gemeente ondersteunt waar dat nodig is, maar neemt niet over wat inwoners zelf kunnen.

Meedoen betekent ook verantwoordelijkheid nemen

- Wie nieuw in onze gemeente komt wonen, krijgt de kans om mee te doen. Taal leren, onderwijs volgen, werken en deelnemen aan de samenleving horen daarbij. De gemeente helpt waar nodig en verwacht eigen inzet.
- We brengen mensen die willen meedoen en verenigingen die vrijwilligers zoeken bij elkaar. Daarbij hebben we extra aandacht voor inburgeraars, mensen zonder werk en inwoners met weinig sociale contacten.
- Vrijwilligerswerk helpt mensen én verenigingen. Het biedt sociale contacten, helpt bij het leren van de taal en kan een opstap zijn naar opleiding of betaald werk.
- We maken meedoen eenvoudig. Verenigingen kunnen op één plek aangeven welke hulp zij zoeken en inwoners wat zij kunnen bijdragen.

Cultuur en ontmoeting geven kleur aan de gemeente

- Bibliotheken, culturele voorzieningen en ontmoetingsplekken zijn meer dan een kostenpost. Ook hun betekenis voor ontmoeting, ontwikkeling en de leefbaarheid van wijk of dorp telt mee.
- Belangrijke culturele voorzieningen moeten voor iedereen goed bereikbaar zijn. Waar de gemeente daar zelf over kan beslissen, zorgen we voor gratis parkeermogelijkheden voor bezoekers.
- Culturele voorzieningen en evenementen dragen ook bij aan een aantrekkelijke gemeente, levendige centra, bezoekers en lokale bedrijvigheid. Daarom kijken we bij cultuur ook naar de verbinding met horeca, evenementen, toerisme en de lokale economie.
- Lokale evenementen en activiteiten krijgen ruimte. Procedures maken we eenvoudig en regels laten we passen bij de omvang en het risico van een activiteit.
- We beschermen cultureel en monumentaal erfgoed dat belangrijk is voor de geschiedenis en identiteit van Hilversum en de dorpen.
- Leegstaande gemeentelijke ruimtes benutten we waar mogelijk tijdelijk voor maatschappelijke, culturele en creatieve initiatieven.

Voorzieningen dichtbij en bereikbaar

- Bij grote veranderingen kijken we eerst wat die betekenen voor de wijk of het dorp.
- Niet alles hoeft overal te zijn, maar belangrijke voorzieningen moeten goed bereikbaar blijven.
- Een belangrijke voorziening verdwijnt niet zonder dat alternatieven zijn onderzocht, zoals samenwerking, gezamenlijk gebruik, een andere locatie of een andere manier van organiseren.

9 - Natuur en ontwikkeling in balans

Onze visie op natuur, leefomgeving en ontwikkeling

Beschermen wat waardevol is. Ruimte geven waar het kan. Verduurzamen waar het werkt.

Onze bossen, heide, plassen en het groen in wijken en dorpen maken onze gemeente bijzonder. Ze geven ruimte om te wandelen, fietsen, sporten en ontspannen en maken onze omgeving prettig om in te wonen. **Dat willen we beschermen en goed onderhouden**.

Tegelijkertijd moet er ruimte zijn om te wonen, werken, ondernemen en recreëren. Bedrijven en winkels zorgen voor banen en voorzieningen. Recreatie, horeca en watersport horen bij het karakter van Wijdemeren. **Natuur en economie hoeven daarbij geen tegenstanders te zijn**. We beschermen wat waardevol is en geven ruimte aan ontwikkelingen die verantwoord in hun omgeving passen.

Soms is voor wonen, werken of bereikbaarheid toch een ingreep in de natuur nodig. Dan kijken we eerst of schade kan worden voorkomen of beperkt. Gaat natuur toch verloren en is compensatie nodig, dan zorgen we voor tijdig herstel of compensatie. Onze ambitie is dat de natuur er per saldo op vooruitgaat. Zo maken we ontwikkeling mogelijk én investeren we tegelijk in meer en betere natuur.

Niet iedere plek vraagt om dezelfde oplossing. Hilversum heeft andere mogelijkheden en uitdagingen dan de dorpen, plassen en het buitengebied van Wijdemeren. Daarom kiezen we voor maatwerk en kijken we samen met inwoners en ondernemers naar wat op een plek nodig én mogelijk is.

Ook verduurzaming moet praktisch, betaalbaar en aantoonbaar effectief zijn. We geven voorrang aan maatregelen die echt resultaat opleveren, zoals isolatie, energiebesparing en zonnepanelen op geschikte daken en andere al bebouwde plekken.

Zo houden we onze gemeente groen en aantrekkelijk, zonder haar op slot te zetten.

Onze vijf beloften

1. **We beschermen wat waardevol is.**
   We beschermen en onderhouden onze bossen, heide, plassen, bomen en het groen in wijken en dorpen.
2. **Ruimte voor natuur én ontwikkeling.**
   Wonen, werken, ondernemen en recreëren krijgen ruimte waar dat verantwoord kan en past bij de omgeving.
3. **Wat verdwijnt, compenseren we. Waar het kan, maken we de natuur sterker.**
   Is een ingreep in de natuur echt nodig? Dan zorgen we voor herstel en versterking, met als uitgangspunt dat de natuur er uiteindelijk beter voor terugkomt.
4. **Iedere plek krijgt maatwerk.**
   Hilversum, de dorpen, plassen en het buitengebied zijn verschillend. We kiezen oplossingen die passen bij het karakter en de mogelijkheden van de omgeving.
5. **Verduurzamen moet werken én betaalbaar blijven.**
   We kiezen voor praktische maatregelen die aantoonbaar resultaat opleveren en wegen daarbij ook de kosten mee.

9 - Natuur en ontwikkeling in balans

Onze maatregelen

Beschermen wat waardevol is

- Bossen, heide, plassen, bomen en waardevol groen beschermen en onderhouden we goed. Eerst goed zorgen voor wat we hebben, voordat we automatisch nieuw groen aanleggen.
- Bij nieuwe plannen brengen we natuur en waardevol groen vooraf in beeld. Zo is vroeg duidelijk waarmee rekening kan worden gehouden.
- Waardevolle bomen behouden we waar dat redelijkerwijs kan. Moeten bomen toch verdwijnen, dan zorgen we waar mogelijk voor herstel op of rond de locatie.
- Bij beheer en inrichting geven we ruimte aan planten en dieren die hier van nature thuishoren, passend bij gebruik, veiligheid en goed onderhoud.

Ruimte voor natuur én ontwikkeling

- Wonen, werken, ondernemen en recreëren krijgen ruimte waar dat verantwoord kan. We zoeken naar oplossingen die ontwikkeling mogelijk maken én natuur en omgeving respecteren.
- Bij woningbouw en gebiedsontwikkeling nemen we groen vanaf het begin mee. Niet achteraf kijken welke ruimte nog over is.
- Recreatie, horeca en watersport krijgen ruimte waar dat past. Rond de plassen zoeken we naar een goede balans tussen natuur, leefbaarheid en recreatief gebruik.

Wat verdwijnt, compenseren we. Waar het kan, maken we de natuur sterker.

- Is een ingreep in de natuur nodig, dan onderzoeken we eerst alternatieven en beperken we de schade zoveel mogelijk.
- Moet natuur worden gecompenseerd, dan kijken we niet alleen naar vierkante meters. Ook kwaliteit, natuurwaarden en samenhang met bestaande natuur tellen.
- Compensatie en versterking regelen we tijdig en leggen we vooraf vast. Daarna controleren we of het afgesproken resultaat daadwerkelijk is bereikt.
- Onze ambitie is dat natuur bij ontwikkelingen er per saldo op vooruitgaat.

Maatwerk voor iedere plek

- We gebruiken lokale kennis. Inwoners, ondernemers en organisaties uit het gebied worden betrokken voordat belangrijke keuzes vaststaan. Nieuwe ontwikkelingen moeten passen bij de schaal, het karakter en de mogelijkheden van de omgeving

Groen en water helpen onze omgeving leefbaar te houden

- Groen en water helpen tegen hitte en hevige regen. Op plekken waar problemen spelen, kijken we naar meer schaduw en betere wateropvang.
- Werkzaamheden combineren we waar dat kan. Onderhoud, vergroening en wateropvang pakken we zoveel mogelijk tegelijk en op een manier die betaalbaar en goed te onderhouden is.

Verduurzamen waar het werkt

- Energie besparen komt eerst. We geven ruimte aan isolatie en andere praktische vormen van energiebesparing.
- Bij grote ontwikkelingen brengen we vroeg in beeld wat het elektriciteitsnet aankan. Samen met netbeheerders en andere betrokken partijen zoeken we naar oplossingen, zodat woningbouw, bedrijven en voorzieningen niet onnodig vastlopen door onvoldoende netcapaciteit.
- Zonnepanelen leggen we bij voorkeur op geschikte daken en andere al bebouwde plekken, voordat waardevolle natuur of landschap daarvoor wordt gebruikt.
- Wie zelf wil verduurzamen, helpen we vooruit. Voor inwoners en ondernemers maken we regels en procedures niet ingewikkelder dan nodig.
- Grootschalige windmolenparken en zonneparken passen niet bij de beperkte ruimte en het groene karakter van Hilversum. We geven voorrang aan oplossingen op of rond bestaande bebouwing voordat waardevol natuur- of buitengebied wordt gebruikt. Energieprojecten beoordelen we op opbrengst, kosten en gevolgen voor inwoners, natuur en landschap.

10 - Financiën op orde

Onze visie op de gemeentelijke financiën

Eerst de basis op orde. Dan nieuwe ambities.

Iedere euro die de gemeente uitgeeft, is uiteindelijk geld van inwoners en ondernemers. Daar moeten we **zorgvuldig mee omgaan**. De gemeente kan niet steeds meer uitgeven en vervolgens de rekening bij inwoners neerleggen.

Gezonde financiën zorgen ervoor dat onze gemeente ook in de toekomst kan blijven investeren in wat nodig is: veiligheid, onderhoud, zorg, bereikbaarheid, sport en voorzieningen in wijken en dorpen.

Bij nieuwe plannen willen we **vooraf weten** wat het **kost**, wat het moet **bereiken** en of we het **kunnen uitvoeren**. Niet alles kan tegelijk. Daarom stellen we prioriteiten.

Voordat gemeentelijke lasten worden verhoogd, kijken we eerst kritisch naar de eigen organisatie en uitgaven. Kan het eenvoudiger of slimmer? Is een uitgave nog nodig? Wat niet werkt of onvoldoende toevoegt, passen we aan of stoppen we.

Zuinig omgaan met geld betekent niet dat we noodzakelijke investeringen uitstellen. Op tijd investeren kan problemen én hogere kosten later voorkomen.

Onze vijf beloften

1. **Jouw geld besteden we zorgvuldig.**
   We geven geld alleen uit als duidelijk is waarom het nodig is, wat het kost en wat het moet bereiken.
2. **Eerst besparen, dan pas lasten verhogen.**
   Voordat we belastingen of andere lasten verhogen, kijken we eerst waar de gemeente zelf slimmer, eenvoudiger en zuiniger kan werken.
3. **Eerst de basis op orde, dan nieuwe ambities.**
   Niet alles kan tegelijk. Wat inwoners iedere dag nodig hebben, krijgt voorrang boven nieuwe plannen.
4. **Wat niet werkt, blijven we niet betalen.**
   We controleren of beleid en projecten hun doel bereiken. Werkt iets niet, dan passen we het aan of stoppen we ermee.
5. **We investeren verstandig voor de toekomst.**
   Noodzakelijke investeringen stellen we niet uit als daarmee problemen of hogere kosten later kunnen worden voorkomen.

10 - Financiën op orde

Onze maatregelen

Zorgvuldig omgaan met jouw geld

- Iedere euro moet uitlegbaar zijn. Bij belangrijke nieuwe uitgaven maken we vooraf duidelijk waarom die nodig zijn, wat ze kosten en wat ze moeten opleveren.
- Geen plannen zonder financiële dekking. We beginnen niet aan nieuwe structurele uitgaven zonder duidelijk te maken hoe die ook in de jaren daarna worden betaald.
- Meevallers geven we niet automatisch uit. We kijken eerst naar noodzakelijke investeringen, financiële risico's en het versterken van onze reserves.

Eerst besparen, dan pas lasten verhogen

- We houden gemeentelijke lasten zo laag mogelijk. Voordat lasten worden verhoogd, kijken we eerst wat de gemeente zelf eenvoudiger, slimmer of goedkoper kan doen.
- We kijken kritisch naar externe inhuur, advieskosten en overhead. Externe deskundigheid zetten we in als die echt nodig is en duidelijke meerwaarde heeft.
- We voorkomen onnodige stapeling van gemeentelijke lasten. Bij nieuwe voorstellen maken we zichtbaar wat inwoners en ondernemers in totaal extra gaan betalen.
- Nieuwe inkomsten zijn geen reden om automatisch nieuwe uitgaven te bedenken. Eerst bepalen we wat noodzakelijk is en wat financieel verantwoord kan.

Eerst de basis op orde

- Niet alles kan tegelijk. Nieuwe plannen starten we alleen als er voldoende geld én mensen zijn om ze goed uit te voeren.
- Wat inwoners iedere dag nodig hebben, krijgt voorrang. Onderhoud, veiligheid, zorg, bereikbaarheid en belangrijke voorzieningen gaan vóór nieuwe ambities.
- Onderhoud schuiven we niet onnodig vooruit. Uitstel dat later tot hogere kosten leidt, is geen besparing.
- We houden voldoende financiële ruimte voor tegenvallers en onverwachte gebeurtenissen. Zo hoeft niet bij ieder probleem direct te worden bezuinigd of hoeven lasten niet meteen omhoog.
- De samenvoeging van Hilversum en Wijdemeren moet financieel beheersbaar blijven. Kosten, besparingen en financiële risico's maken we inzichtelijk.

Open over waar het geld naartoe gaat

- Inwoners moeten kunnen zien waar hun geld naartoe gaat. We maken de gemeentelijke begroting en jaarrekening begrijpelijker en laten de belangrijkste inkomsten en uitgaven overzichtelijk zien.
- Bij grote projecten maken we kosten en financiële risico's inzichtelijk. Grote financiële tegenvallers worden niet verstopt.
- We laten ieder jaar zien wat belangrijke plannen hebben gekost en wat ervoor is gerealiseerd.

Wat niet werkt, blijven we niet betalen

- Bij subsidies en beleid spreken we vooraf af wat we willen bereiken en wanneer we dat beoordelen. Werkt beleid onvoldoende, dan verbeteren we het, kiezen we een andere aanpak of stoppen we ermee
- Tijdelijke subsidies worden niet vanzelf permanent. Voor verlenging kijken we opnieuw naar resultaat, noodzaak en kosten.
- Een besparing moet echt een besparing zijn. We voorkomen maatregelen die nu geld besparen maar later juist tot hogere kosten leiden.

Verstandig investeren voor de toekomst

- Noodzakelijke investeringen stellen we niet uit als wachten uiteindelijk duurder is. Goed onderhoud en tijdig vervangen kunnen hogere kosten later voorkomen.
- Bij grote investeringen kijken we niet alleen naar de aanschafprijs. Ook onderhoud, beheer, personeel en andere kosten voor de komende jaren tellen mee.
- We kiezen waar mogelijk voor oplossingen die meerdere doelen tegelijk dienen, als dat aantoonbaar goedkoper of effectiever is.
- Grote investeringen worden vooraf getoetst op noodzaak, betaalbaarheid en uitvoerbaarheid.
- Startende ondernemers en zorgverleners helpen we de weg te vinden naar beschikbare financiering, ondersteuning en regelingen.
- We houden ruimte voor toekomstige generaties. Nieuwe plannen mogen de financiële mogelijkheden van de gemeente op langere termijn niet onnodig beperken.

Grip op grote projecten

- Vooraf moet duidelijk zijn waar we aan beginnen. Grote projecten krijgen een helder doel, budget, planning en risicoanalyse. Ook is duidelijk wie verantwoordelijk is.
- We sturen tijdens het project bij, niet pas achteraf. Vooraf spreken we vaste momenten af waarop kosten, planning, risico's en resultaten worden beoordeeld.
- Afwijkingen worden direct zichtbaar gemaakt. Dreigt een project duurder te worden, uit te lopen of zijn doel niet te halen, dan wordt de gemeenteraad tijdig geïnformeerd en kan worden bijgestuurd.
- Terugkerende problemen onderzoeken we. We kijken naar de oorzaak, zoals planning, organisatie, capaciteit, opdrachtgeverschap en verantwoordelijkheden. Als een project onvoldoende resultaat oplevert, dan kiezen we bewust voor verbeteren, aanpassen, uitstellen of stoppen.